

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України “Про внесення змін до розділу XIII
“Прикінцеві положення” Закону України “Про запобігання корупції”
щодо уточнення окремих положень застосування законодавства у
сфері запобігання корупції в умовах воєнного стану”

1. Мета

Проєкт Закону розроблено з метою відтермінування періоду для відкриття вільного доступу до декларацій суб’єктів декларування, які виконують завдання в інтересах національної безпеки і оборони України, беруть безпосередню участь у веденні воєнних (бойових) дій або перебувають на тимчасово окупованих територіях у зв’язку з військовою агресією російської федерації після закінчення дії на території України правового режиму воєнного стану, для забезпечення безпеки суб’єктів декларування зазначеної категорії громадян.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акту

Проєкт Закону розроблено Міністерством оборони України в ініціативному порядку.

Законом України “Про запобігання корупції” передбачено, що декларації суб’єктів декларування, які виконують завдання в інтересах національної безпеки і оборони України, беруть безпосередню участь у веденні воєнних (бойових) дій або перебувають на тимчасово окупованих територіях у зв’язку з військовою агресією російської федерації, відкриваються у публічному доступі з дня наступного за днем припинення або скасування воєнного стану.

У період дії воєнного стану та безпосередньо після його закінчення, публічний доступ до декларацій може створити загрозу життю та здоров’ю військовослужбовців, працівників правоохоронних органів, розвідки та інших осіб, залучених до оборони. Інформація про їхнє майно, фінансовий стан, а також про членів їхніх сімей може бути використана ворогом для ідентифікації, шантажу, тиску або інших деструктивних дій.

Закон України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” визначає особливий період, як період, зокрема, виконання громадянами України свого конституційного обов’язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, що настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і час демобілізації після закінчення воєнних дій.

Факт припинення чи скасування дії воєнного стану безпосередньо не призведе до переведення держави, її складових сил безпеки та оборони на функціонування в умовах мирного часу. Більшість військовослужбовців і надалі

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат 3F1FC22062171FDF04000000958101008B080600
Підписувач Хмара Євгеній Леонідович
Дійсний з 18.07.2026 0:00:00 по 17.07.2028 23:59:59

Міністерство оборони України

220/1/8/11185-26 від 06.08.2026 13:49

будуть продовжувати виконувати конституційний обов'язок щодо захисту держави, її незалежності та територіальної цілісності.

Відтермінування періоду для відкриття вільного доступу до декларацій суб'єктів декларування, які виконують завдання в інтересах національної безпеки і оборони України, не скасовуватиме обов'язку декларування та подальшої публікації. Це лише тимчасова та виняткова міра, спрямована на захист національних інтересів та безпеки громадян, які виконують військовий обов'язок і безпосередньо ризикують своїм життям.

Таке рішення є виваженим компромісом між безпосередніми безпековими потребами в умовах збройної агресії проти України та довгостроковими зобов'язаннями держави щодо прозорості, підзвітності та боротьби з корупцією, які є фундаментальними для її європейської інтеграції.

Відкриття декларацій після припинення чи скасування воєнного стану є важливим інструментом для забезпечення прозорості у процесі відновлення, що відповідає стратегічним інтересам ЄС щодо належного використання фінансової допомоги та запобігання корупції.

Україна, перебуваючи в стані повномасштабної війни, що є унікальною та винятковою обставиною, повинна на законодавчому рівні запровадити розумний баланс у забезпеченні прозорості антикорупційної політики та захисті особистої безпеки громадян, які виконують конституційний обов'язок щодо захисту держави у зв'язку зі збройною агресією російської федерації.

Проект Закону повторно розглянуто і схвалено Урядом, сформованим відповідно до Постанови Верховної Ради України від 17 липня 2025 року № 4550-IX “Про формування складу Кабінету Міністрів України та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України, який перебуває у відставці”, та внесено до Верховної Ради України (реєстр. № 13655 від 18 серпня 2025р.).

Постановою Верховної Ради України від 16 липня 2026 року № 4942 “Про формування складу Кабінету Міністрів України та звільнення з посад членів Кабінету Міністрів України, який перебуває у відставці” сформовано новий склад Уряду.

З огляду на важливість порушеного питання, яке безпосередньо впливає на забезпечення обороноздатності держави, необхідність його невідкладного врегулювання, та з урахуванням вимог пунктів 3 та 4 § 40 Регламенту Кабінету Міністрів України, проект Закону вноситься на розгляд Уряду без повторного погодження.

3. Основні положення проекту акту

Проектом Закону передбачено внесення до пункту 2¹¹ розділу XIII “Прикінцеві положення” Закону України “Про запобігання корупції” відповідних змін, спрямованих на унеможливлення витоку у відкритий доступ інформації про членів родини, місце проживання та наявне нерухоме майно суб'єктів декларування, які виконують завдання в інтересах національної

безпеки і оборони України, беруть безпосередню участь у веденні воєнних (бойових) дій або перебувають на тимчасово окупованих територіях у зв'язку з військовою агресією російської федерації, та її використання противником для вчинення диверсій, шантажу, викрадень або інших протиправних дій проти зазначених осіб після припинення або скасування правового режиму воєнного стану в Україні упродовж дії особливого періоду строком на 1 рік.

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діють:

Конституція України;

Закон України “Про запобігання корупції”;

Закон України “Про правовий режим воєнного стану”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація Закону не потребуватиме додаткового фінансування з державного та місцевих бюджетів України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект Закону не потребує проведення публічних консультацій відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів від 3 листопада 2010 р. № 996 “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики”.

Проект Закону не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, а тому не потребує надсилання на розгляд Наукового комітету Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

Відповідно до висновку Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України, вирішення порушеного питання потребує додаткового обґрунтування щодо відповідності Угоді про асоціацію та міжнародно-правовим зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції.

Проте, зазначена законодавча зміна полягає у запровадженні, як виняткової міри, відтермінування періоду для відкриття вільного доступу до декларацій суб'єктів декларування з числа громадян, які в умовах збройної агресії російської федерації проти України і надалі продовжуватимуть захищати незалежність та територіальну цілісність держави, та не передбачає скасування обов'язку щодо подання декларацій такими суб'єктами.

Передбачений в проєкті Закону термін (перенесення періоду для відкриття вільного доступу до декларацій) з огляду на подальше перебування держави в умовах дії особливого періоду вважається достатнім та необхідним для

зменшення гостроти конфлікту та зниження безпосередніх ризиків для осіб, які брали участь в захисті України у зв'язку зі збройною агресією російської федерації. Передбачається, що вказаного періоду буде достатньо для адаптації та забезпечення належного функціонування механізмів контролю.

У проєкті Закону відсутні положення, що:

стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків;

містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією;

створюють підстави для дискримінації;

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертизи не проводились.

8. Прогноз результатів

Реалізація проєкту Закону забезпечить визначення періоду відкриття вільного доступу до декларацій військовослужбовців та інших осіб, які беруть безпосередню участь у захисті держави в умовах збройної агресії після закінчення дії на території України правового режиму воєнного стану.

Реалізація проєкту Закону не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; громадське здоров'я, покращення чи погіршення стану здоров'я населення або його окремих груп; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами, інші суспільні відносини.

Тимчасово виконуючий обов'язки

Міністра оборони України

генерал-майор

“___” _____ 2026 р.

Євгеній ХМАРА